

Godišnji susret Odbora Međunarodnog PEN-a za pisce u zatvoru

Free the Wor(l)d in Times of War and Repression

Oslobodimo riječ u vrijeme rata i represije

**12.-14. svibnja 2023.
Zagreb, Hrvatska**

Odbor Međunarodnog PEN-a za pisce u zatvoru / The Writers in Prison Committee (WiPC) of PEN International/ djeluje u ime progonjenih pisaca diljem svijeta. Osnovan je 1960. kao odgovor na sve učestalije pokušaje da se zatvaranjem pisaca i novinara ušutkaju njihovi prosvjedni glasovi.

Zastupajući interese progonjenih pisaca u čitavome svijetu, Odbor Međunarodnog PEN-a za pisce u zatvoru pomno prati broj slučajeva zatvaranja na godišnjoj razini diljem svijeta, objavljujući PEN-ov Godišnji popis. Uz svoj rad u zaštitu pojedinačnih slučajeva, Odbor podupire kampanje o pitanjima koja utječu na slobodu izražavanja, uključujući sve oblike cenzure, kriminalizacije klevete, bogohuljenja, govora mržnje, zajedno s kampanjama usmjerenim na određene zemlje, na primjer Kinu, Kubu, Egipat, Iran, Mianmar i Tursku.

**Dan dolaska – 11. svibnja 2023., četvrtak
SAMO UŽIVO**

18:00: OTVARANJE – NAŠA IZDANJA KOJA TEMATIZIRAJU UKRAJINU 2022.

„Ukrajina 2022., pjesnički ljetopis rata“, antologija u izdanju Hrvatskog PEN-a, i **Europski glasnik**, godišnjak s temom ruske agresije na Ukrajinu; sudjeluju: Alla Tatarenko, Halyna Kruk, Ostap Slyviynsky (Ukrajinski PEN), Dražen Katunarić i Tomica Bajsić

Moderira: Olha Mukha, PEN International

Knjižnica I čitaonica Bogdana Ogrizovića, Trg Petra Preradovića 4

12. svibnja 2023., petak
SAMO UŽIVO

Registracija u Hotelu DUBROVNIK, na recepciji, od 12:00 sati

14:00: **OBILAZAK ZAGEBA** (okupljanje u hotelu kod recepcije)

17:00: **SVEČANOST OTVARANJA NA AKADEMIJI DRAMSKE UMJETNOSTI**
Pozdravna riječ Tomice Bajsića, predsjednika Hrvatskog PEN Centra
Govor Dr. Ma Thide, Predsjednice Odbora Međunarodnog PEN-a
za pisce u zatvoru
Obraćanje hrvatske ministrice kulture i medija, gđe. Nine Obuljen Koržinek

Trg Republike Hrvatske 5 (15 minuta hoda od hotela)

18:00: **Okrugli stol na temu KNJIŽEVNOST U VRIJEME RATA I REPRESIJE**
*Koja je uloga pisca i književnosti u vrijeme sukoba?
Sudjeluju pisci iz različitih zemalja koji će razmatrati zašto su sam čin pisanja i
književnost potrebni no ikada prije i kako pisana riječ može doprinijeti boljem
razumijevanju, nadi i slobodi kad smo suočeni s represijom.*

Moderira: Sibila Petlevski

Panelisti: Ma Thida (PEN Myanmar, PEN International), German Rojas (PEN Čile, PEN International), Katherine Bisquet Rodriguez (Kuba), Firas Shamsan (Jemen)

20:00: **DOMJENAK DOBRODOŠLICE s večerom**

ADU / Akademija dramske umjetnosti, Trg Republike Hrvatske 5

13. svibnja 2023., subota
UŽIVO I ONLINE UKLJUČIVANJE U GLAVNI PROGRAM (9:00 do 17:30)
POVEZNICA ZA UKLJUČENJE DOSTUPNA SAMO REGISTRIRANIM SUDIONICIMA

09:00–10:30: **PANEL O IZAZOVIMA NA KOJE NAILAZE PISCI U EGZILU I CENTRI DOMAĆINI**
*Aktivnosti Odbora pri pružanju podrške ugroženim piscima i piscima u zatvoru –
putem kampanja za njihovo oslobađanje ili postizanjem jamstva za njihovu sigurnost
i slobodu, u današnje vrijeme nailaze na brojne problema zbog niza čimbenika kao
što su izvanredna zdravstvena situacija globalnih razmjera, poteškoće u ishođenju
humanitarnih viza, globalna gospodarska recesija. Činimo li dovoljno da doista i
postignemo nešto konkretno za progonjene pisce? Što možemo naučiti iz postojećih
izazova kako bismo bili što učinkovitiji u obrani slobode govora?*

Moderira: Romana Cacchioli

- Panelisti – pisci u egzilu: Timba Bema (Kamerun / PEN Romanska Švicarska), Katherine Bisquet (Kuba), Alberto Escorcia (Meksiko), Taciana Niadbaj (PEN Bjelorusija), Ma Thida (PEN Mjanmar)
- PEN Centri: Astrid Vehstedt (PEN Njemačka: Program Pisci u egzilu) i Elisabeth Löfgren (PEN Švedska), German Rojas (PEN Čile)
- Ostali mogući govornici (iz publike): Helge Lunde (ICORN), Tanja Tuma (PEN Slovenija), Dag Larsen (PEN Norveška), Miquel Àngel Llauger (PEN Katalonija), Cat Lucas (PEN Engleska, online), Ivor Stodolsky i Marita Muukkonen (su-predsjedavajući, Artists at Risk (AR))

10:30–11:00: Pauza s kavom

11:00–11:45: **Izveštaj Odbora i nastavak razgovora**

11:45–13:00: **KRIMINALIZACIJA KLEVETE**

Međunarodni PEN protivi se kriminalizaciji klevete u svakom i svim slučajevima i aktivno djeluje u kampanji za opoziv zakona o kriminalnoj difamaciji na svjetskoj razini. Kriminaliziranje klevete, bilo da je riječ o javnim osobama ili o privatnim pojedincima, nerazmjern je i nepotreban odgovor na potrebu zaštite ugleda. Ima zastrašujući učinak i time podriva slobodu govora. Pitanja povrede ugleda trebala bi se tretirati kao predmet građanskog prava gdje vlada nema nikakvog utjecaja.

Moderator: Tanja Tuma (PEN Slovenija, članica Uprave PEN International)

- Zastupljene zemlje: Španjolska (Miquel Àngel Llauger PEN Katalonija ili Laura Mintegi, PEN Baskija – ‘Gag law’ (zakon ušutkivanja) i ugroženo umjetničko izražavanje), Bosna i Hercegovina (Andrea Lešić-Thomas, PEN BiH, re-kriminalizacija difamacije u Republici Srpskoj); Hrvatska (Tomica Bajsić, Hrvatski PEN); Crna Gora (Miodrag Popović, PEN Crna Gora) i Turska (online)
- Moderator će pozvati govornike iz drugih da podijele svoja iskustva u okviru vremena predviđenog za pitanja i odgovore.

13:00–14:00: Ručak

14:00–15:30: **DIGITALNI AUTORITARIZAM I NJEGOV UČINAK NA SLOBODU GOVORA**

Diljem svijeta digitalne tehnologije pružile su neusporedive mogućnosti za slobodnu i otvorenu razmjenu ideja i razvoj uključivih zajednica koje postoje izvan tradicionalnih geografskih ili kulturnih granica. Sve veća sveprisutnost ovih tehnologija rezultirala je time da se veliki dio našeg svakodnevnog života odvija na internetu, a pojava pandemije COVID-19 samo je ubrzala ovaj trend. Međutim, naše rastuće oslanjanje na digitalne tehnologije također je povećalo našu izloženost i ranjivost na opasnosti koje predstavljaju dezinformacije, cenzura i nadzor, a sve su to koristili autoritarni režimi za podjele, manipulaciju i represiju. S primjerima u rasponu od upotrebe zakona o “lažnim vijestima” za kriminaliziranje internetskog neslaganja do pojave panoptičkih nadzornih uređaja koji nadziru svaki aspekt javnog života, ovaj panel

raspravljat će o porastu digitalnog autoritarizma i autoritarizma i globalne posljedice koje već ima na slobodu govora.

Moderator: Ross Holder (predstavljanje situacije u Kini)

- Panelisti: Brendan de Caires (PEN Kanada), Salil Tripathi (Upravni odbor – fokus na Indiju te na samu temu općenito), Ostap Slyvynsky (PEN Ukrajina – dezinformacije), i Moheuddin (PEN Bangladeš), Karin Karlekar (PEN Amerika) Frane Maroević (PEN Hrvatska, the Executive Board of the International Press Institute (IPI))

15:30–16:00: Pauza s kavom

16:00–17:30: **PREDSTAVLJANJE I RASPRAVA O POPISU SLUČAJEVA**

Desetljećima je temelj rada i djelovanja međunarodne mreže PEN-a usredotočen na podršku pojedinačnim slučajevima ugroženih pisaca diljem svijeta. Tijekom 2022. najmanje 277 pisaca iz 36 zemalja našlo se iza rešetaka, a nebrojeni drugi suočili su se s najrazličitijim oblicima uznemiravanja. Ukazujući na takve slučajeve putem javnih kampanja i privatnim posredovanjem želimo pružiti podršku i zaštitu zatočenim pojedincima ili onima koji su izloženi prijetnjama te privući pozornost na činjenicu da su sloboda govora i sloboda pisanja suočene s nepojmljivim rasponom prijetnji. Kako se postojeći programi međunarodne mreže PEN-a (Popis slučajeva, Indeks slobode pisanja, i Baza podataka ugroženih pisaca, kao i drugi izvještaji o situacijama u pojedinačnim zemljama) mogu iskoristiti da se postigne najbolji učinak? Koji su to primjeri iz čitavog svijeta koji nam donose priče o uspjehu kampanja za oslobađanje pojedinih pisaca ili ukazuju na zemlje koje izazivaju zabrinutost? Ponudit ćemo praktične informacije i upute članovima Odbora kako najbolje iskoristiti ove resurse i uključiti se u zajedničko zagovaranje kako bi se ostvarile značajne promjene.

Moderator: Aurélie Dondo

- Govornici: Ma Thida (PEN Mjanmar – tjedne novosti), Karin Deutsch Karlekar (PEN Amerika – Sloboda pisanja popisa i baza podataka), Caroline Stockford (PEN Norveška. Gezi izvještaj)
- Uključivanje delegata (online & offline)
- Regionalno predstavljanje: Alicia, Nduko, Mina predlažu govornike iz drugih regija (online). Ostali mogući govornici iz ECA uključujući PEN Flandrija, PEN Danska, PEN Katalonija, PEN Švedska (PEN/Op), PEN Bjelorusija PEN Engleska, tajnik PEN-a Urugvaja ili PEN-a Nikaragve

SAMO UŽIVO:

18:00–19:30: **Javni Okrugli stol: EUROPSKI IDENTITET**

- **EUROPSKI NARATIVI OD PADA BERINSKOG ZIDA DO DANAS**

Iskustva rata u bivšoj Jugoslaviji i u Ukrajini primjer su dvaju izuzetnih iskustava iz kojih bi društva drugih europskih zemalja mogla mnogo naučiti. No, da bi to bilo

moгуće, trebalo bi dopustiti autorima iz tih zemalja da kažu ono što imaju reći, a da ih se pritom ne suočava s unaprijed stvorenim mišljenjima; takvi bi se razgovori trebali odvijati izvan hijerarhijskih okvira.

Društveni i kulturni narativi u različitim europskim zemljama nakon pada Berlinskog zida oblikovani su različitim interpretacijama povijesti, različitim vizijama zajedničke europske budućnosti i različitim poimanjima identiteta.

Može se primijetiti da postoje dominantne i podređene kulture i da je mnogo toga po pitanju takva hijerarhijskog ustroja i dalje ostaje prešućeno.

Moderira Alida Bremer

Panelisti: Lejla Turčilo (Bosna i Hercegovina), Igor Blažević (Češka), Alla Tatarenko i Halina Kruk (Ukrajina)

Knjižnica i čitaonica Bogdana Ogrizovića, Trg Petra Preradovića 4

20:00–21:00: **Večera** u Hotelu Dubrovnik

14. svibnja 2023., nedjelja
SAMO UŽIVO

10:00–11:30: **Najbolje prakse:** postizanje konkretnih ciljeva u posredovanju

Moderira: Elisabeth Lofgren

11:30–11:45: Pauza s kavom

11:45–13:00: **DOSTUPNOST SLOBODE**

Moderira: Hanna Nordell (PEN Švedska)

Panelisti: Neven Vulić (PEN Hrvatska) o novom ograničavajućem zakonu o medijima koji uključuje i društvene mreže, Mickwitz Peter (PEN Finska), Taciana Niadbaj (PEN Bjelorusija)

13:00–14:00: Ručak

14:00 – 15:00: **Intenzivna rasprava o aktivnostima Odbora** (rezolucije, ideje za kampanje...)

Moderira Karin Karlekar (PEN Amerika)

15:00 – 16:00: **Završna informativna rasprava** (primjerice na temu: medijske strategije)

16:00 – 16:30: Zaključak

18:00 – 20:00: **ZAVRŠNI SUSRET U PROSTORIJAMA PEN-A I DOMJENAK**

Glavno obraćanje: Salil Tripathi, PEN International

Osvrt Helge Lunde kao predstavnika ICORN Network-a na Gradove izbjeglištva
Basaričekova 24, Gornji Grad, Zagreb

21:00: Čitanje poezije **FREE THE WORD! OSLOBODIMO SVIJET!**

Čitanje poezije gostiju iz svijeta i prijevodi pjesničkih djela progonjenih pisaca; *Pod starim krovovima*, najstarija i najbolja gostionica s tradicijom čitanja poezije u povijesnoj jezgri zagrebačkog Gornjeg grada. Pjesničko – glazbena večer.

Pod starim krovovima, Basaričekova 9

15. svibnja 2023., ponedjeljak

Polazak za Bled.

PEN Hrvatska kao domaćin uz podršku **Ministarstva kulture i medija Hrvatske**
i Ureda za kulturu Grada Zagreba

PARTNERI:

- **Knjižnica Bogdan Ogrizović** Trg Petra Preradovića 4
<https://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-i-citaonica-bogdana-ogrizovica/72>
- **Akademija dramske umjetnosti** [Arts \(unizg.hr\)](https://www.unizg.hr) Trg Republike Hrvatske 5

Lokacije:

- **Hotel Dubrovnik** <https://www.hotel-dubrovnik.hr/> Ljudevita Gaja 1
- **ADU - Akademija dramske umjetnosti** [Arts \(unizg.hr\)](https://www.unizg.hr) Trg Republike Hrvatske 5
- **Palača Dverce** Katarinin trg 6
[Dverce Palace Map - Castle - Zagreb, Croatia - Mapcarta](#)
- **Pod starim krovovima** Basaričekova 9
[Pod starim krovovima – najstarija zagrebačka kavana - CityPal](#)
- **Croatian PEN** [Hrvatski P.E.N. Centar \(pen.hr\)](https://www.pen.hr) Basaričekova 24
- **Knjižnica Bogdan Ogrizović** Trg Petra Preradovića 4

May 12 - 14, 2023
WiPC Annual Meeting
Zagreb, Croatia

